

DOTACE, NÁVRATNÉ FINANČNÍ VÝPOMOCI A S TÍM SPOJENÉ PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ A PŘESTUPKY

ING. MIROSLAVA VOJTÍŠKOVÁ

20. 1. 2026

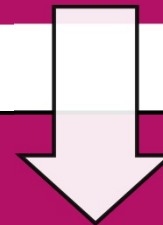
NAVAZUJÍCÍ WEBINÁŘ

- ▶ Na webinář, který se uskutečnil 15.1.2026 na téma:
- ▶ **Rozpočet, rozpočtový proces včetně dokumentů rozpočtového procesu, přezkoumání hospodaření a s tím spojené přestupky**

ČASOVÝ HARMONOGRAM KURZU

Zahájení kurzu: 17:30 hod.

**Ukončení kurzu: 20:30
hod.**

OBSAH KURZU

- ▶ Úkoly ke kurzu „Rozpočet, rozpočtový proces včetně dokumentů rozpočtového procesu, přezkoumání hospodaření a s tím spojené přestupky“ – zhodnocení, dotazy a odpověď na dotaz z webináře 15.1.2026
- ▶ Přezkoumání hospodaření a s tím spojené přestupky
- ▶ Dotace a návratné finanční výpomoci dle zákona č. 218/2000 Sb. a zákona č. 250/2000 Sb.
- ▶ Porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb. a zákona č. 250/2000 Sb.
- ▶ Přestupky dle zákona č. 250/2000 Sb.
- ▶ Legislativní změny, příklady z praxe a odpovědi na dotazy

I.

ZADANÉ ÚKOLY KE KURZU „ROZPOČET,
ROZPOČTOVÝ PROCES VČETNĚ DOKUMENTŮ
ROZPOČTOVÉHO PROCESU, PŘEZKOUMÁNÍ
HOSPODAŘENÍ A S TÍM SPOJENÉ PŘESTUPKY“

ZHODNOCENÍ, DOTAZY A ODPOVĚDI

DOTAZ A ODPOVĚĎ

Považuje se za občana obce, který může vznášet dotazy a připomínky k návrhu rozpočtu a závěrečného účtu i cizinec nebo občan EU?

- ▶ Za občana obce se považuje fyzická osoba, která současně:
- ▶ je **státním občanem České republiky**, a
- ▶ je v obci **hlášena k trvalému pobytu**.
Viz § 16 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- ▶ **Cizinec** (včetně občana EU), i kdyby měl v obci pobyt, **není „občanem obce“ podle § 16 odst. 1**, protože zákon vyžaduje **státní občanství ČR**

ODPOVĚĎ NA DOTAZ

Kdo může podávat připomínky k návrhu rozpočtu a k závěrečnému účtu (standardně)

- ▶ Právo vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce má:
- ▶ občan obce, který dosáhl věku 18 let, a to
 - ▶ písemně ve stanovené lhůtě, nebo
 - ▶ ústně na zasedání zastupitelstva obce
Viz § 16 odst. 2 písm. d) zákona o obcích
- ▶ Rozšíření okruhu osob - vlastník nemovitosti v obci (i bez trvalého pobytu)

Stejné oprávnění (tedy i možnost připomínkovat rozpočet a závěrečný účet) má také:

- ▶ fyzická osoba, která dosáhla 18 let a vlastní na území obce nemovitost
Viz § 16 odst. 3 zákona o obcích
- ▶ Pokud ale cizinec (18+) vlastní v obci nemovitost, může připomínky uplatnit podle **§ 16 odst. 3** (tj. nikoli jako „občan obce“, ale jako osoba, které zákon přiznává stejné oprávnění)

II.

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ
V PODMÍNKÁCH ÚSC S ODKAZEM NA
NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ ZJIŠTĚNÁ PŘI
PŘEZKUMU

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ UPRAVUJE

- ▶ Zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření ÚSC a SO (jakož i městských částí Prahy)

OBCE, KRAJE, HLAVNÍ MĚSTO PRAHA, MĚSTSKÉ ČÁSTI A SVAZKY OBCÍ

- ▶ Mají povinnost nechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý kalendářní rok
- ▶ Tato povinnost je zakotvena § 17 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

ODPOVĚDNOST ZA VČASNÉ OBJEDNÁNÍ PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

- ▶ 128/2000 Sb. o obcích - starosta, v případě statutárních měst primátor
- ▶ 129/2000 Sb. o krajích - hejtman
- ▶ 131/2000 Sb. o hl. m. Praze - Hl. města Prahy - primátor
- ▶ O hl. m. Praze - v případě městských částí Prahy - starosta městské části
- ▶ SO - orgán uvedený ve stanovách (zpravidla předseda SO)

CÍLEM PŘEZKOUMÁNÍ

- ▶ Zkontrolovat, zda ÚSC dodržel všechny právní předpisy, kterými je povinen se při svém hospodaření řídit
- ▶ Jedná se o kontrolu zákonnosti

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ PROVÁDÍ

U OBCÍ

- Krajský úřad v přenesené působnosti
- Auditor či auditorská společnost

U HL. M. PRAHY

- Ministerstvo financí
- Auditor či auditorská společnost

U MČ HL. M. PRAHY

- Magistrát hl. m. Prahy v přenesené působnosti
- Auditor či auditorská společnost

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ PROVÁDÍ

U KRAJŮ

- Ministerstvo financí

U SO (členem není Praha)

- Krajský úřad v přenesené působnosti
- Auditor či auditorská společnost

U SO (členem je Praha)

- Ministerstvo financí
- Auditor či auditorská společnost

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ Zvláštní postavení kraje má hlavní město Praha, které má postavení obce i kraje a přezkoumání hospodaření provádí MFČR nebo auditor či auditorská společnost na rozdíl od krajů, kde provádí přezkoumání hospodaření pouze MFČR

MAJÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI NEBO OBVODY STATUTÁRNÍCH MĚST POVINNOST NECHAT SI PŘEZKOUMAT HOSPODAŘENÍ

- ▶ Městské části a obvody statutárních měst nemají povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření podle zákona o přezkoumání. Tuto povinnost má jen statutární město jako celek
- ▶ Nepatří mezi územní samosprávné celky dle čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů, nejsou veřejnoprávními korporacemi a nemají svůj vlastní majetek, neboť pouze nakládají s majetkem statutárního města, který jim statutární město svěřilo na základě § 130 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- ▶ Stanovisko MFČR 4/2018 www.mfcr.cz

JAK ÚSC POSTUPUJÍ PŘI ZABEZPEČENÍ PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ I.

- ▶ Obce mají právo požádat o přezkoumání hospodaření krajský úřad
- ▶ Hl. město Praha má právo o přezkoumání MFČR
- ▶ Městské části hl. města Prahy mají právo o přezkoumání Magistrát hl. m. Prahy
- ▶ Obce v termínu **do 30. 6.** požádají o přezkoumání hospodaření krajský úřad nebo ve stejné lhůtě oznámí krajskému úřadu, že se rozhodly požádat o přezkoumání auditora nebo auditorskou společnost
- ▶ Krajské úřady musí **do 21. 7.** zaslat přehled MFČR o obcích, které se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti
- ▶ KÚ vypracují časové plány, kdy do konce roku se uskuteční dílčí přezkoumání a po skončení kalendářního roku se vykonají dílčí přezkoumání na zbývající část předchozího kalendářního roku

JAK ÚSC POSTUPUJÍ PŘI ZABEZPEČENÍ PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ II.

- ▶ Podle plánu do konce roku se vykonává dílčí přezkoumání hospodaření za předchozí část roku a po skončení roku se konají dílčí přezkoumání za zbývající část roku
- ▶ U obcí, které nevykonávají hospodářskou činnost a mají méně **jak 800 obyvatel se uskuteční jednorázové přezkoumání hospodaření**
- ▶ Dále obce **informují KÚ do 31.1. následujícího roku** o uzavření smlouvy s auditorem
- ▶ Když tuto povinnost nesplní, oznámí povinné subjekty do 28. 2. zastupitelstvu tuto skutečnost a přezkoumání hospodaření zrealizují, oznámí 5 dní před zahájením přezkoumání

ZABEZPEČENÍ PŘEZKOUMÁNÍ AUDITOREM

- ▶ V případě, že obec, včetně hlavního města Prahy nebo městské části hlavního města Prahy se rozhodne zadat přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti, **uzavře s ním ÚSC písemnou smlouvu a informuje:**
- ▶ Obec - krajský úřad; městská část – Magistrát hlavního města Prahy a hlavní město Praha - Ministerstvo financí
- ▶ **Tuto informaci podává nejpozději do 31. ledna následujícího roku**

JAKÉ JSOU ZÁSADY V RÁMCI VÝKONU PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

- ▶ Profesionální přístup
- ▶ Odbornost
- ▶ Objektivita
- ▶ Věcnost
- ▶ Efektivnost
- ▶ Systematický výběr
- ▶ Stanovení jednotných kritérií pro výsledné hodnocení

PŘEDMĚT PŘEZKOUMÁNÍ SE OVĚŘUJE Z HLEDISKA

- ▶ Dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy (o finančním hospodaření, účetnictví, odměňování)
- ▶ Souladu hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem
- ▶ Dodržení účelu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek použití
- ▶ Věcné a formální správnosti dokladů o přezkoumávaných operacích

JAKÉ PODKLADY ZPRAVIDLA PŘEDKLÁDÁ ÚSC K PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

- ▶ Centrální evidence uzavřených smluv
- ▶ Evidence majetku, inventarizační soupisy majetku, vyřazení majetku
- ▶ Veřejné zakázky v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek
- ▶ Zápisy z provedených vnějších a vnitřních kontrol, např. interního auditu
- ▶ Dokumenty rozpočtového procesu včetně jejich zveřejnění dle zákona č. 250/2000 Sb.
- ▶ Dotace udělené ÚSC včetně povinnosti zveřejňování veřejnoprávních smluv
- ▶ Účetní závěrka, výkazy FIN
- ▶ Odměňování zaměstnanců a zastupitelů v souladu se zákonem
- ▶ Zřizovatelská a zakladatelská funkce, kontrolní činnost
- ▶ Řády, směrnice, vnitřní nařízení, pokyny atd.

OPRÁVNĚNÍ KONTROLORŮ PŘI PŘEZKOUMÁNÍ

- ▶ Vstupovat do objektů, na pozemky a do prostor souvisejících s předmětem přezkoumání
- ▶ Vyžádat účetní záznamy a též prostřednictvím centrálního systému
- ▶ Seznamovat se s utajovanými informacemi
- ▶ Nahlížet do písemností souvisejících s přezkoumáním a pořizovat si kopie

POVINNOST KONTROLORŮ PŘI PŘEZKOUMÁNÍ

- ▶ Oznámit představiteli ÚSC zahájení přezkoumání a prokázat se pověřením a služebním průkazem
- ▶ Postupovat při přezkoumání tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, metody reprezentativnost daného výběru, zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech a zajistit ochranu dokumentů
- ▶ vést o průběhu přezkoumání spisovou dokumentaci
- ▶ Pořídit zápisy z jednotlivých dílčích přezkoumání hospodaření
- ▶ Seznámit ÚSC s obsahem zápisu z dílčích přezkoumání hospodaření
- ▶ Umožnit ÚSC podat k návrhu zprávy do 15 dnů písemné stanovisko
- ▶ Prověřit námitky uplatněné ve stanovisku a projednat nejpozději do 15 dnů
- ▶ Předat a projednat s ÚSC konečné znění zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření

PRÁVA ÚSC PŘI PŘEZKOUMÁNÍ

- ▶ Být seznámen s počátkem přezkoumání a jeho zahájením
- ▶ Předat námitku o podjatosti kontrolorovi
- ▶ Být informován o přizvaných osobách
- ▶ Být seznámen s obsahem zprávy o výsledku přez. hospodaření
- ▶ Doručit kontrolorovi stanovisko k návrhu zprávy
- ▶ Být seznámen se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření
- ▶ Obdržet stejnopis zprávy

POVINNOST ÚSC PŘI PŘEZKOUMÁNÍ

- ▶ Umožnit kontrolorům a přizvaným osobám vstupovat do objektů, na pozemky a do jiných prostor souvisejících s přezkoumáním
- ▶ Poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon přezkoumání hospodaření
- ▶ Zajistit součinnost svých zaměstnanců při přezkoumání
- ▶ Zdržet se jednání, které by vedlo ke zmaření účelu přezkoumání
- ▶ Poskytnout kontrolorům nezbytné informace, písemnosti atd.

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ AUDITOREM

Auditor se při přezkoumání hospodaření ÚSC

řídí ustanovením zák. 420/2004 Sb.

- ▶ § 2 – předmět přezkoumání,
- ▶ § 3 – hlediska přezkoumání
- ▶ § 10 – zpráva o výsledku a § 17 a její náležitosti

Stejnopis zprávy o výsledku přezkoumání auditorem předá ÚSC přezkoumávajícímu orgánu do 15 dnů po projednání v orgánech ÚSC

DOZOR NAD AUDITOREM

- ▶ Přezkoumání podléhá dozoru státu v případě, že je vykonal auditor
- ▶ Dozor nad přezkoumáním přísluší Ministerstvu financí a vykonává se u příslušného ÚSC
- ▶ Písemnou zprávu o výsledcích dozorů předává MFČR Komoře auditorů ČR

OSOBY POVINNÉ POSKYTNOUT SOUČINNOST PŘI PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

Právnícká nebo fyzická osoba, která pro ÚSC:

- ▶ Dodává, nebo dodala zboží
- ▶ Konala práce nebo poskytla služby

Příspěvková organizace zřízená ÚSC:

- ▶ Přezkoumávající orgán kontroluje hospodaření s majetkem
- ▶ nakládání s majetkem a příspěvky od zřizovatele

CO JE VÝSTUPEM A VÝSLEDKEM PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

- ▶ Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření, která nahrazuje protokol o kontrole podle kontrolního řádu a zpracovává se na základě jednorázového přezkoumání hospodaření a nebo na základě dílčích přezkoumání hospodaření obce

NÁLEŽITOSTI ZPRÁVY O VÝSLEDKU PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

Podle § 10 zákona č. 420/2004 Sb.

- ▶ Identifikační údaje ÚSC, osoby pověřené provést kontrolu
- ▶ Místo, kde se přezkoumání uskutečňovalo
- ▶ Období, v němž přezkoumání probíhalo
- ▶ Rok, za který bylo přezkoumání vykonáno
- ▶ Popis zjištěných chyb a nedostatků včetně uvedené povinnosti stanovených právními předpisy
- ▶ Označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání
- ▶ Závěr z přezkoumání

CO OBSAHUJE ZÁVĚR ZPRÁVY O PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

Musí obsahovat vyjádření, zda při přezkoumání:

- ▶ a) Nebyly zjištěny chyby a nedostatky
- ▶ b) Byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost písm. c)

Byly zjištěny nedostatky spočívající v písm. c):

- ▶ porušení rozpočtové kázně (přestupek)
- ▶ nesprávnosti, neúplnosti a neprůkaznost účetnictví
- ▶ pozměňování záznamů nebo dokladů
- ▶ neodstranění nedostatků z dílčího přezkoumání hospodaření
- ▶ nevytvoření podmínek k přezkumu

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ **Stanovisko MFČR 1/2024 – kategorizace zjištěných nedostatků při přezkoumání hospodaření**
- ▶ Identifikoval-li kontrolní orgán v průběhu přezkoumání hospodaření jakékoliv porušení právního předpisu, musí ho uvést a popsat ve zprávě a také kategorizovat v závěru přezkoumání hospodaření ÚSC:
- ▶ **porušení zákonné povinnosti je nedostatek kategorizován dle § 10 odst. 3 písm. c)**
- ▶ **nedodržení postupu nebo povinnosti stanovené vnitřním předpisem nebo smlouvou, aniž by došlo k porušení právního předpisu je nedostatek kategorizován § 10 odst. 3 písm. b) zákona o přezkoumání hospodaření ÚSC**

POVINNÁ NÁLEŽITOST ZÁVĚRU ZPRÁVY O VÝSLEDKU PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

- ▶ **Upozornění na případná rizika**
- ▶ Uvedení pohledávek a závazků na rozpočtu a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku ÚSC (výpočet www.mfcr.cz zprávy MFČR č. 1/2018)
- ▶ Výrok o tom, že dluh územního celku nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky; v opačném případě se uvede, o kolik jeho dluh překročil průměr jeho příjmů, poměr dluhu je možno ověřit na profilu ÚSC v aplikaci <http://monitor.statnipokladna.cz/>
- ▶ **Povinnou přílohou zprávy**
- ▶ stanovisko ÚSC k návrhu zprávy

POVINNOST PROJEDNÁNÍ ZPRÁVY O VÝSLEDKU PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

Kontrolor pověřený řízením přezkoumání projedná zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření u:

- ▶ obce se starostou
- ▶ statutárního města a hl. města Prahy s primátorem
- ▶ kraje s hejtmanem kraje
- ▶ městské části Praha se starostou městské části
- ▶ SO s osobou určenou stanovami

PŘIJETÍ OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ CHYB A ZJIŠTĚNÝCH NEDOSTATKŮ

ÚSC je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených v:

- ▶ Zápise z dílčího přezkoumání hospodaření bezodkladně
- ▶ Zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření
- ▶ Podat o tom písemnou informaci přezkoumávajícímu orgánu do 15 dní po projednání zprávy spolu se závěrečným účtem
- ▶ Povinnost uvést lhůtu ve které podá zprávu o učiněných opatřeních

PŘÍKLAD Z PRAXE – ODPOVĚĎ NA DOTAZ

- ▶ **Obec má zájem nechat si přezkum hospodaření obce vykonávat akreditovaným auditorem. Je nutné ho nechat schválit zastupitelstvem obce?**
- ▶ Není nutné nechat schválit zastupitelstvem obce, jedná se o zbytkovou pravomoc rady obce, v případě, že není zřízena rada obce, tak přísluší schválení starostovi obce

PŘÍKLAD Z PRAXE – ODPOVĚĎ NA DOTAZ

- ▶ **V jaké lhůtě musí obec podat informaci o opatřeních přijatých k nápravě chyb a nedostatků ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření?**
- ▶ Tato lhůta činí 15 dní ode dne projednání zprávy zastupitelstvem

JAKÉ SANKCE LZE ULOŽIT V SOUVISLOSTI S PŘEZKOUMÁNÍM HOSPODAŘENÍ

Oblast přestupků, za které lze uložit pokutu je upravena v několika právních předpisech

- ▶ **Zákon č. 255/2012 Sb.** o kontrole (kontrolní řád), který upravuje v 15 a § 17. Podle kontrolního řádu lze uložit pokutu ÚSC za neposkytnutí součinnosti při provádění přezkoumání až **do výše 500.000 Kč.**
- ▶ V případě, že ÚSC neobjedná přezkoumání hospodaření, jedná se o přestupek dle § 22 a) zákona č. **250/2000 Sb.** a krajský úřad může uložit pokutu až **do výše 1 mil Kč.**
- ▶ **Podle § 14 zákona č. 420/2004 Sb.,** krajský úřad může uložit ÚSC pokutu do **výše 50 tis. Kč** za nesplnění povinností souvisejících s přijetím opatření k nápravě chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření a nepředání krajskému úřadu stejnopis auditorské zprávy do 15 dnů po jejím projednání v orgánech ÚSC

PŘÍKLAD Z PRAXE – VÝSLEDKY KONTROL

Nejčastější chyby zjištěné při přezkoumání hospodaření v oblasti účetnictví:

- ▶ Inventarizace majetku a závazků nebyla provedena v souladu se zákonem
- ▶ Nebylo účtováno k okamžiku uskutečnění účetního případu
- ▶ Chybné účtování transferů
- ▶ Neověření skutečného stavu při inventuře
- ▶ Účetní záznamy nebyly průkazné

PŘÍKLAD Z PRAXE – VÝSLEDKY KONTROL

Nejčastější chyby zjištěné při přezkoumání hospodaření v oblasti rozpočtového hospodaření:

- ▶ Nebyla prováděna rozpočtová opatření nebo byla provedena opožděně
- ▶ Dotace nebo návratná finanční výpomoc byla poskytnuta bez žádosti či veřejnoprávní smlouvy
- ▶ Střednědobý výhled rozpočtu nebyl sestaven či zveřejněn v souladu se zákonem
- ▶ Sestavení a schvalování rozpočtu nebylo provedeno v souladu se zákonem

PŘÍKLAD Z PRAXE – VÝSLEDKY KONTROL

Nejčastější chyby zjištěné při přezkoumání hospodaření v oblasti působnosti orgánů ÚSC, hospodaření a nakládání s jeho majetkem

Zastupitelstvo nerozhodlo v případech, kdy tak muselo učinit v rámci vyhrazené pravomoci

- ▶ Ve stanoveném termínu nebyl zveřejněn záměr obce prodat, směnit, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčit hmotnou nemovitou věc
- ▶ Složení a činnost výborů zastupitelstva nebyla v souladu se zákonem
- ▶ Odchylka od ceny v místě a čase obvyklé nebyla zdůvodněna

PŘÍKLAD Z PRAXE – VÝSLEDKY KONTROL

Nejčastější chyby zjištěné při přezkoumání hospodaření v oblasti zadávání veřejných zakázek:

- ▶ Nezveřejnění smlouvy na veřejnou zakázku včetně jejich změn a dodatků dle zákona na profilu zadavatele, ve Věstníku VZ, v registru smluv
- ▶ Zadavatel postupoval v rozporu se stanovenými zásadami – transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace

OTÁZKY A ODPOVĚDI

- ▶ Dle jakého zákona se provádí přezkoumání hospodaření ÚSC?
- ▶ Dle jakého zákona je nutno požádat o přezkoumání hospodaření a kdo má povinnost u obce požádat a v jakém termínu?
- ▶ Kdo provádí přezkoumání hospodaření u obcí, krajů a SO?
- ▶ Co je cílem přezkoumání hospodaření?
- ▶ Co je závěrem přezkoumání hospodaření?
- ▶ Co je povinnou náležitostí závěru zprávy?

III.

DOTACE A NÁVRATNÉ FINANČNÍ VÝPOMOCI DLE ZÁKONA

250/2000 Sb. a 218/2000 Sb.

ROLE OBCE - DOTACE A NÁVRATNÁ FINANČNÍ VÝPOMOC

- ▶ Obce mají nejenom roli poskytovatele dotací a návratných finančních výpomocí v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ale i příjemce dotací podle zákona 250/2000 Sb. a zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech

DOTACE A NÁVRATNÉ FINANČNÍ VÝPOMOCI OBCÍM

- ▶ Jsou poskytovány obcím dle zákona č. 218/2000 Sb. z různých dotačních programů financovaných: z EU, ze státního rozpočtu, státních fondů, národního fondu nebo dle **zákona č. 250/2000 Sb.** z programů kraje
- ▶ **Mají vždy společné pravidlo – dodržení účelu, výsledků a cílů projektu**
- ▶ Je důležité se rozhodnout, zda využít dotačních příležitostí či nikoli

PRÁVNÍ RÁMEC POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NFV OBCÍM

- ▶ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- ▶ Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech
- ▶ Zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích
- ▶ Zákon č. 129/2000 Sb. zákon o krajích
- ▶ Zákon č. 131/2000 Sb. zákon o Hl. městě Praze
- ▶ Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole
- ▶ Zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád
- ▶ Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole
- ▶ Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád

OBECNÉ ZÁSADY K POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NFV

- ▶ **Soulad s veřejným zájmem** – poskytnutí dotace musí být v souladu s veřejným zájmem (s ohledem na veřejnoprávní charakter smlouvy, na základě které je dotace poskytnuta)
- ▶ **Účelovost** – dotace je ryze účelová; účel dotace musí být ze strany příjemce dodržen
- ▶ **Působnost** – dotaci lze poskytnout jen na projekty, které budou realizovány na určeném území (ÚSC)
- ▶ **Připravenost projektu** – veškerá potřebná dokumentace u projektu musí být předložena včas, tj. do termínu stanoveného poskytovatelem
- ▶ **Slučitelnost** – dotace musí být v souladu s podmínkami poskytování veřejné podpory stanovenými platnými právními předpisy
- ▶ **Nenárokovost** – na poskytnutí dotace není právní nárok

SPECIFICKÉ ZÁSADY POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NFV

- ▶ **Rovnost příležitostí** – garance principu stejných příležitostí pro všechny žadatele, podle míry, jak budou splňovat podmínky dotačního programu
- ▶ **Publicita** – dotační program bude zveřejněn tak, aby byla zajištěna široká informovanost veřejnosti o možnosti získat dotaci
- ▶ **Transparentnost** – součástí dotačního programu budou hodnotící kritéria, na základě kterých bude o přidělení dotace rozhodováno

OBEC PŘÍJEMCE A POSKYTOVATEL DOTACÍ

- ▶ Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje poskytování dotací a návratných finančních výpomocí a postup při jejich poskytování ÚSC
- ▶ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje poskytování dotací a návratných finančních výpomocí a postup při jejich poskytování ÚSC
- ▶ V ustanovení § 3 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech ustanovení § 10 a) zákona č. 250/2000 Sb. jsou upraveny pojmy jako: **poskytovatel dotace; dotace; návratná finanční výpomoc; finanční vypořádání dotace, finanční vypořádání návratné finanční výpomoci; program**

POJMY DOTACE A NÁVRATNÁ FINANČNÍ VÝPOMOC DLE ZÁKONA 218/2000 Sb.

- ▶ **Dotace** = peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu, které se poskytují právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel
- ▶ **Návratná finanční výpomoc (NFV)** = peněžní prostředky poskytnuté bezúročně ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu, které se poskytují právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, ale tyto prostředky se poskytují bezúročně a právnická nebo fyzická osoba, které byly poskytnuty, je povinna tyto prostředky do státního rozpočtu, státních finančních aktiv či Národního fondu vrátit.

POJMY DOTACE A NÁVRATNÁ FINANČNÍ VÝPOMOC DLE ZÁKONA 250/2000 Sb.

- ▶ **Dotace** = peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu **poskytovatele** právnické nebo fyzické osobě na stanovený účel (**poskytovatel** – ÚSC, městská část hlavního města Prahy, svazek obcí)
- ▶ **Návratná finanční výpomoc (NFV)**= peněžní prostředky poskytnuté bezúročně z rozpočtu **poskytovatele** právnické nebo fyzické osobě na stanovený účel, které je příjemce **povinen vrátit** do rozpočtu poskytovatele (poskytovatel – ÚSC, městská část hlavního města Prahy, svazek obcí)

POJMY FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ DOTACE, NFV, PROGRAM

- ▶ **Finanční vypořádáním dotace** = přehled o čerpání a použití poskytnutých peněžních prostředků a o vrácení nepoužitých peněžních prostředků do rozpočtu poskytovatele
- ▶ **Finanční vypořádáním návratné finanční výpomoci** = přehled o čerpání a použití poskytnutých peněžních prostředků a o jejich vrácení do rozpočtu poskytovatele
- ▶ **Program pro poskytování dotací nebo návratných finančních výpomocí** = souhrn věcných, časových a finančních podmínek podpory účelu určeného poskytovatelem v programu

DRUHY DOTACÍ

- ▶ Dotace jsou členěny na dvě základní skupiny: **obecné a účelové**
- ▶ **Účelové dotace jsou dotace**, které jsou poskytovány na konkrétní služby či statky, resp. na konkrétní program
- ▶ Oproti tomu **obecné dotace** mohou být použity na financování širokého spektra statků a služeb
- ▶ **Investiční x neinvestiční**

KDE ZJISTIT INFORMACE O DOTACÍCH A NFV

- ▶ Informace o dotacích poskytovaných **ze státního rozpočtu ČR je možno zjistit na webových stránkách jednotlivých ministerstev**, pod která spadají i jednotlivé státní fondy
- ▶ **Příklad zjištění dotací (web MFČR):**
- ▶ Jednotný dotační portál MFČR pro digitalizaci výzev zapojených resortů (webové stránky MFČR)
- ▶ Snižuje administrativní náročnost sběru žádostí o dotace, zachovává auditní stopu
- ▶ Je součástí Rozpočtového informačního systému programového financování, který spravuje Ministerstvo financí
- ▶ <https://jdp.mf.gov.cz/rispf>
- ▶ Informace o programech ÚSC na webových stránkách příslušného ÚSC (kraje, obce)

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD

- ▶ Portál DOTACE PRO OBCE.CZ je největší dotační portál pro obce a města v ČR. Přináší nejnovější informace o dotačních výzvách od MAS až po evropské nebo Norské fondy. Zobrazené výzvy je možné filtrovat dle oboru, například bydlení, infrastruktura, služby, školy
- ▶ Dalším je internetová aplikace Dotační informační systém Ministerstva pro místní rozvoj (DIS ZAD), která slouží pro evidenci žádostí (o dotace, příspěvky, finanční pomoci atd.) na příslušném úřadu. Přístup k žádostem o dotace je povolen pouze uživatelům registrovaným v aplikaci po přihlášení pomocí přihlašovacího jména a hesla
- ▶ Užitečné tipy pro orientaci ve světě dotací - dotace EU
<https://www.dotaceeu.cz/cs/uvodni-strana>

JAK VYUŽÍT DOTAČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

- ▶ Na základě strategických a rozvojových potřeb mohou obce vyhledávat příslušné dotační tituly na webových stránkách ministerstev, národních fondů a dotační programy vypsané krajem
- ▶ Předpoklad mít jasný záměr a u investičních projektů být projektově připraven a finanční prostředky na spolufinancování nebo předfinancování projektu
- ▶ Zpracovat žádost vlastními silami nebo využít administrátorů – poradenských společností
- ▶ **Zda-li se obec rozhodne využítí dotačních příležitostí, je nutné si ověřit u všech projektů, které má záměr realizovat, zda je projekt proveditelný z hlediska:**
- ▶ časového, organizačního, technického, právního a finančního

MOŽNÁ RIZIKA PŘI REALIZACI PROJEKTU

- ▶ **Časová:** projekt nelze realizovat ve stanoveném termínu
- ▶ **Organizační:** mimořádně vysoké riziko organizačně nezvládnutí projektu
- ▶ **Technická:** není technicky možné projekt zrealizovat
- ▶ **Právní:** povinnost mít i po ukončení realizace projektu úplnou, spolehlivě a přehledně uloženou a dostupnou dokumentaci k projektu pro případ kontroly
- ▶ **Finanční:** všechny nebo podstatná část plánovaných případně vynaložených výdajů projektu jsou zjevně nezpůsobilé, nejasná struktura rozpočtu, formální nedostatky v rozpočtu a nedodržení alokace finančních prostředků na spolufinancování
- ▶ **Udržitelnosti:** hlavní indikátory a cíle projektu nebude možné naplnit a udržet v době udržitelnosti zpravidla 5 – 10 let

KONTROLA ŽÁDOSTÍ O DOTACI PŘED SCHVÁLENÍM

- ▶ Žádosti o dotace jsou kontrolovány před schválením především z těchto hledisek k proveditelnosti
- ▶ Jednou z kontrolních metod je **analýza rizik**, což je velice důležitý nástroj, který by měl administrátor používat

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD - KROKY K ZÍSKÁNÍ DOTACE

- ▶ **Příprava a záměr:** Vytvořte detailní projektový záměr, který splňuje definované cíle programu (např. bydlení, sociální služby)
- ▶ **Výběr programu:** Najděte vhodný dotační program (EU, národní, regionální, krajský) a ověřte si, zda splňujete podmínky oprávněnosti
- ▶ **Podání žádosti:** Žádost se podává elektronicky prostřednictvím určených systémů a je třeba přiložit všechny povinné přílohy
- ▶ **Posouzení:** Vaše žádost bude posouzena. Nedodržení formálních náležitostí může vést k vyloučení z posuzování
- ▶ **Realizace projektu:** Po schválení realizujte projekt přesně podle zadání a smluvních podmínek, splnění indikátorů projektu
- ▶ **Vyúčtování:** Žádejte o platbu a řádně vyúčtujte všechny náklady. Musíte dodržet účel dotace, jinak musíte peníze vrátit
- ▶ **Kontrola a publicita:** Buďte připraveni na kontroly a zajistěte publicitu projektu

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD - UDRŽITELNOST

- ▶ V rámci udržitelnosti projektu je potřeba veškerou dokumentaci mít pečlivě vedenou, pokud možno mít uschovanou na jednom místě a jedním garantem
- ▶ Archivace samozřejmě je náročná především na prostor
- ▶ Také v období udržitelnosti je třeba mít zdokumentované a poskytovateli oznámené všechny změny projektu, změny názvu a sídla organizace
- ▶ **Pozor:** Kontrolní orgány se v době udržitelnosti zaměřují na vlastní udržitelnost, ale mohou znovu kontrolovat dodržení podmínek platných při realizaci projektu

KDY SE O DOTACI NEJEDNÁ

V případě:

- ▶ Příspěvku na provoz příspěvkové organizace
- ▶ Investičního příspěvku příspěvkové organizaci
- ▶ Daru do veřejné sbírky
- ▶ Příspěvku obce na náklady svazku obcí

ZPŮSOB POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NFV ÚSC

- ▶ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, dle (§ 10 a) odst. 2) uvádí:
- ▶ **3 způsoby poskytnutí dotací nebo návratných finančních výpomocí z rozpočtu obcí:**
 - ▶ Individuální
 - ▶ Programové
 - ▶ Poskytované na základě zvláštního právního předpisu

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ Je zcela na poskytovateli jakou formu poskytování peněžních prostředků zvolí, zda dotace programové nebo individuální nebo dar

METODIKA MFČR

- ▶ **Nad rámec rozdělení dotací na jednotlivé typy:** individuální, programové a dle zvláštního zákona za účelem sjednocení pojmů se doporučuje, aby územní samosprávné celky používaly zákonem vymezené pojmy (dotace, program....) a upustily od pojmů jako grant, subvence apod.

INDIVIDUÁLNÍ DOTACE A NFV

- ▶ Lze poskytnout v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. na základě žádosti na individuální účel
- ▶ Dotace v tomto případě není zastřešena žádným programem
- ▶ Takto poskytované dotace se nevztahují na předem určenou oblast veřejné správy resp. konkrétní účel a ani nejsou svázány žádnými lhůtami pro podání žádosti
- ▶ Je tedy plně na žadateli, na jaký účel hodlá dotaci čerpat s tím, že vyplní žádost dle ustanovení § 10a odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb. a předá ji poskytovateli k posouzení.
- ▶ Na tuto dotaci nebo návratnou finanční výpomoc **není právní nárok**

PROGRAMOVÉ DOTACE A NFV

- ▶ Které lze poskytnout na účel, který je předem stanoven poskytovatelem v konkrétním dotačním programu (§10c) zákona č. 250/2000 Sb.
- ▶ Na tuto dotaci nebo návratnou finanční výpomoc **není právní nárok**

DOTACE A NFV POSKYTOVANÉ NA ZÁKLADĚ ZVLÁŠTNÍHO PRÁVNÍHO PŘEDPISU

- ▶ Dotace nebo NFV na účel stanovený zvláštním právním předpisem se poskytuje na základě povinnosti vyplývající ze zvláštního právního předpisu a způsobem v něm stanoveným
- ▶ Na poskytnutí dotace dle zvláštního právního předpisu **na základě splnění zákonem stanovených podmínek, je právní nárok**
- ▶ Například (školský zákon – dotace na žáka; zákon o sociálních službách – dotace na výkon pečovatelské služby)

DOTACI NEBO NFV LZE POSKYTNOUT

- ▶ **Na základě žádosti o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy**
- ▶ s výjimkou finanční výpomoci podle § 34 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. (tzn. návratná finanční výpomoc příspěvkové organizaci)

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ DOTACE NEBO NFV

Obsahuje v souladu s § 10 a) odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb. minimální náležitosti:

- ▶ identifikační údaje žadatele (**u fyzické osoby**: jméno a příjmení, datum narození, adresa bydliště a je-li **podnikatelem IČ**, pokud bylo přiděleno; **u právnické osoby**: název, popřípadě obchodní firmu, sídlo a IČ)
- ▶ požadovaná částka a účel
- ▶ dobu, v níž má být dosaženo účelu dotace nebo NFV
- ▶ odůvodnění žádosti a případné přílohy
- ▶ v případě právnické osoby postupuje se dle zákona č. 37/2021 Sb. o evidenci skutečných majitelů (**výpis ze skutečného seznamu majitelů**)
- ▶ den vyhotovení žádosti a podpis osoby zastupující žadatele, seznam případných příloh

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ U právnických osob výpis z evidence skutečných majitelů – vyhledávání:
- ▶ <https://esm.justice.cz/ias/issm/rejstrik>

Informační systém evidence sku... X

Informační systém evidence sku... X

esm.justice.cz/ias/issm/registrik

Evidence skutečných majitelů

Přihlásit

Mohlo by vás zajímat:

- [Kdo je skutečný majitel?](#)
- [Jak zapsat skutečného majitele?](#)
- [Příručka evidování skutečných majitelů](#)
- [Nezávazný anglický překlad zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů je k dispozici zde](#)

Dne 1. 10. 2022 nabyl účinnosti zákon č. 245/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Důsledkem novelizace dochází k automatické změně některých zapsaných údajů v evidenci, evidenci povinnost se rozšíří skuteční majitelé se v některých situacích mění či přibývají. Blíže informace k změnám dle novely viz [zde](#).
V případech, kdy automatický průpis proběhl pouze jednou, ale posléze nedošlo k aktualizaci v návaznosti na změnu ve veřejném rejstříku, kontaktujte, prosím, technickou podporu (issm@msp.justice.cz).

Více se o evidenci skutečných majitelů dozvíte v části Obecné informace k evidenci skutečných majitelů [zde](#)

Vyhledávání v evidenci skutečných majitelů:

Název subjektu, identifikační číslo nebo spisová značka

Hledat

rozšířené vyhledávání

Uložit stránku jako...
Vybrat vše
Pořadit snímek
Zeptat se AI chatbota. >
Zobrazit zdrojový kód stránky
Prozkoumat prvek

2134
03.09.2025

SKUTEČNÉHO MAJITELE NEMAJÍ

- ▶ **Dle § 7 odst. 1 zákona 245/2022, kterým došlo ke změně zákona č. 37/2021 Sb.:**
- ▶ Stát a ÚSC, svazky obcí, státní příspěvková organizace a příspěvková organizace ÚSC
- ▶ Česká právnická osoba založená nebo zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, pokud ČR, kraj nebo obec ji převážně financují a uplatňují v ní rozhodující vliv nebo jmenují či odvolávají většinu osob
- ▶ V případě obchodní korporace se vždy vyžaduje, aby veškeré podíly v ní měly přímo nebo nepřímo ČR, kraj nebo obec

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ Kdo je skutečným majitelem spolku podle zápisu v evidenci skutečných majitelů dle zákona č. 37/2021 Sb.
- ▶ Slovy zákona je skutečným majitelem právnické osoby každá fyzická osoba, která je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem
- ▶ **V případě spolku zákon stanoví:** “Má se za to, že osobou s koncovým vlivem v jiné než obchodní korporaci a v bytovém nebo sociálním družstvu je každá fyzická osoba, která je členem statutárního orgánu.”
- ▶ V obecné rovině je tedy skutečným majitelem spolku člen/členové statutárního orgánu, nejčastěji tedy předseda, členové výboru atp.

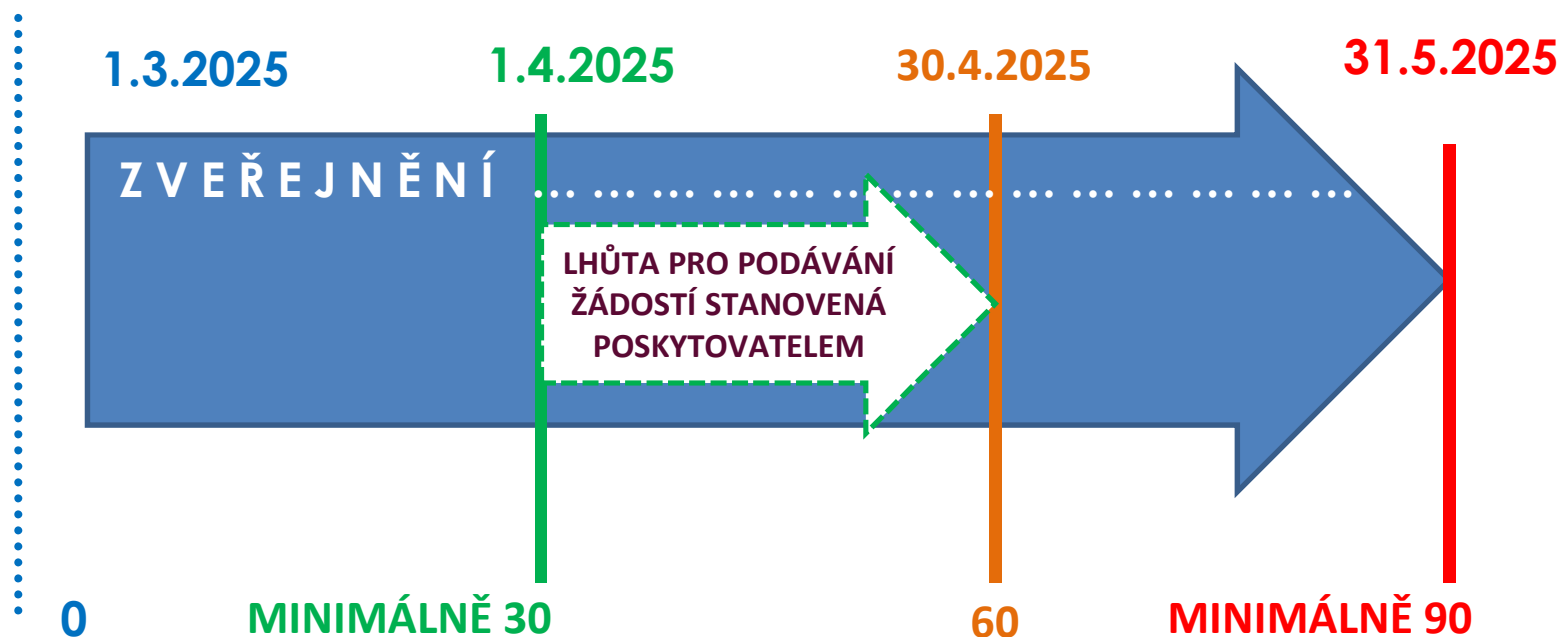
PROGRAMOVÉ DOTACE NEBO NFV

- ▶ Dotaci nebo návratnou finanční výpomoc, dle § 10 c) zákona č. 250/2000 Sb. lze poskytnout na základě vyhlášeného programu
- ▶ Program musí poskytovatel zveřejnit na své úřední desce, a to program umožňující dálkový přístup nejpozději **do 30 dnů před počátkem lhůty podání žádostí** o dotaci, program se **zveřejňuje nejméně po dobu 90 dnů ode dne zveřejnění**
- ▶ V případě, že tyto lhůty nejsou dodrženy, tak se jedná o **přestupek dle § 22) zákona č. 250/2000 Sb. a je možno udělit pokutu až 1 mil. Kč**

PŘÍKLAD Z PRAXE

Příklad: Pro podávání žádostí poskytovatel stanoví lhůtu od 1. 4. 2025 do 30. 4. 2025. Program bude zveřejněn 30 dnů před 1. 4. 2025, tj. od 1.3. 2025.

Program bude zveřejněn nejméně po dobu 90 dnů, tato doba začne běžet ode dne zveřejnění programu, tedy 1.3. 2025 a uplyne k 31.5. 2025.

DOTAZ MFČR

- ▶ Je možno stanovit ve vyhlášeném programu na poskytování dotací dle zákona č. 250/2000 Sb. lhůtu pouze 1 týden, poskytovatelem bylo sděleno, že konkrétní lhůta k podání žádostí stanovena zákonem není?

ODPOVĚĎ MFČR NA DOTAZ

- ▶ Délku lhůt pro podávání žádosti a pro rozhodnutí o žádostech určí poskytovatel v programu
- ▶ Lhůty, které stanoví sám poskytovatel v programu, musí být dodrženy, stejně jako místo zveřejnění programu
- ▶ Současné znění zákona dává prostor samosprávě pro rozhodnutí o délce lhůt pro podání žádosti o poskytnutí dotace (až 60 dní)
- ▶ Při postupu v rámci dobré správy, který se předpokládá, by však měly být lhůty stanoveny tak, aby bylo podání žádosti reálné a nebylo ztíženo nebo znemožněno podání žádostí
- ▶ Do budoucna by bylo dobré uvažovat o úpravě zákona, aby byla stanovena minimální délka lhůty pro podání žádostí (např. min. 30 dní)

PROGRAM PRO POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ OBSAHUJE

- ▶ Účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty
- ▶ Důvody podpory stanoveného účelu
- ▶ Předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na podporu stanoveného účelu
- ▶ Maximální výši dotace nebo návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě, nebo kritéria pro stanovení výše dotace
- ▶ Okruh způsobilých žadatelů (např. jen se sídlem v ÚSC)
- ▶ Lhůtu pro podání žádosti
- ▶ Kritéria pro hodnocení žádosti
- ▶ Lhůtu pro rozhodnutí o žádosti
- ▶ Podmínky pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci
- ▶ Vzor žádosti, případně obsah jejich příloh

PŘÍKLAD Z PRAXE – VYDÁNÍ SMĚRNICE ÚSC – OBEČNÁ PRAVIDLA PRO POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NFV

OBSAHUJE: Předmět a účel, základní pojmy a související dokumentace

- **POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ**
- Zásady a podmínky pro poskytování dotací
- Způsoby poskytování dotací
- Obsah dotačního programu
- Žádost o poskytnutí dotace

DOTAČNÍ PROCES

- Administrace dotačního programu
- Administrace individuální dotace

SPOLEČNÉ POSTUPY PRO DOTAČNÍ PROGRAM A INDIVIDUÁLNÍ DOTACI

- Rozhodnutí, uzavření VS, zveřejnění VS, kontrola, vypořádání

PŘÍSLUŠNOST ORGÁNU OBCE K ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE A NFV

- ▶ **Zastupitelstvo obce rozhoduje o poskytnutí dotace nebo NFV v jednotlivých případech prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy nad 250 tis Kč** nebo **rada obce** při rozhodování o poskytnutí dotace nebo NFV **do 250 tis Kč** v obcích, kde není rada zřízena vykonává pravomoc rady starosta, který může samostatně rozhodovat o poskytování dotací a NFV
- ▶ Zastupitelstvo obce si však může na sebe vztáhnout rozhodování o poskytnutí dotací a NFV a vyhradit tak rozhodnutím o této otázce

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Rada obce rozhodla o poskytnutí dotace Příjemci X dle zákona č. 250/2000 Sb. ve výši 300 tisíc Kč a souhlasila s vyplacením této částky na účet Příjemce X do 15 dnů
- ▶ Postupovala rada obce v souladu s platnou právní úpravou?

KTERÝ ORGÁN OBCE ROZHODUJE O PŘIJETÍ DOTACE

- ▶ Rozhodnutí o přijetí dotace je tzv. zbytková pravomoc rady obce. Tak pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradí, rozhoduje o přijetí dotace rada, v obcích kde není volena rada, tak rozhoduje starosta pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradí

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Jak postupovat, pokud součet dotací schválených radou obce jedné a té samé osobě bude vyšší než 250 000 Kč za rok?
- ▶ Je nutné, aby tuto dotaci schválilo zastupitelstvo? Nebo se počítají jednotlivé dotace?

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Je obec **povinna** dle zákona **kontrolovat**, zda obcí poskytnutá dotace byla příjemcem dotace použita v souladu se smlouvou o poskytnutí dotace?

CO LZE VYMEZIT VE VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLouvĚ O POSKYTNUTÍ DOTACE NEBO NFV

- ▶ **Lze vymežit podmínky**, za které se uloží odvod za porušení rozpočtové kázně nižší, než odpovídá výši neoprávněného použití nebo zadržetí peněžních prostředků
- ▶ **Ve veřejnoprávní smlouvě o poskytnutí dotace se pro stanovení nižšího odvodu uvede:**
 - pevná částka,
 - procento nebo procentní rozmezí, v jejímž rámci bude odvod stanoven
- ▶ Procentní rozmezí se stanoví z poskytnutých prostředků, kdy v souvislosti s jejichž použitím došlo k porušení rozpočtové kázně

ROZHODNUTÍ ZASTUPITELSTVA OBCE O POSKYTNUTÍ DOTACE NEBO NFV

- ▶ **Vhodná formulace usnesení ve smyslu § 85 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecné zřízení):**
- ▶ Zastupitelstvo obce by mělo rozhodnout jednak o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a dále o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí zpravidla ve dvou částech
- ▶ **v první části** je rozhodnuto o poskytnutí dotace (o její konkrétní výši, na konkrétní účel, konkrétní osobě a případně za určitých podmínek)
- ▶ **v druhé části** je rozhodnuto o uzavření veřejnoprávní smlouvy s odkazem na vzorovou smlouvu nebo její podstatné náležitosti

ROZHODNUTÍ RADY OBCE O POSKYTNUTÍ DOTACE NEBO NFV

- ▶ **Vhodná formulace usnesení ve smyslu § 99 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecné zřízení):**
- ▶ Rada obce by mělo rozhodnout jednak o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a dále o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí zpravidla ve dvou částech
- ▶ **v první části** je rozhodnuto o poskytnutí dotace (o její konkrétní výši, na konkrétní účel, konkrétní osobě a případně za určitých podmínek)
- ▶ **v druhé části** je rozhodnuto o uzavření veřejnoprávní smlouvy s odkazem na vzorovou smlouvu nebo její podstatné náležitosti

ROZHODNUTÍ ZASTUPITELSTVA OBCE NEBO RADY OBCE O POSKYTNUTÍ DOTACE NEBO NFV

- ▶ **Za dostatečné rozhodnutí zastupitelstva obce nebo rady obce o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci je rozhodnutí tohoto orgánu, který rozhodne přímo a pouze o uzavření konkrétní veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, tímto nepochybně vyjádří své rozhodnutí o jejím poskytnutí**
- ▶ **V případě, že není rada obce zřízena a zastupitelstvo si pravomoc nevyhradilo, tak rozhodne přímo a pouze o uzavření konkrétní veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci starosta obce**

FORMA ROZHODNUTÍ ORGÁNŮ OBCE O DOTACI NEBO NFV

- ▶ **Forma rozhodnutí orgánů obce o dotaci a NFV:**
- ▶ **Zastupitelstvo obce** – usnesení zastupitelstva obce
- ▶ **Rada obce** – usnesení rady obce
- ▶ **Starosta obce** – opatření starosty obce

V JAKÉM PŘÍPADĚ MŮŽE ROZHODNOUT O POSKYTNUTÍ DOTACE A NFV STAROSTA OBCE

- ▶ Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí do 250.000 Kč v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv rozhoduje rada obce a v případě, že se v obci rada nevolí, **její pravomoc vykonává starosta**
- ▶ Rada nebo starosta obce rozhoduje o poskytnutí dotace, pokud si to **zastupitelstvo obce nevyhradí**

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Je možné po uplynutí lhůty k podání žádostí zvýšit objem předpokládaných prostředků vyčleněných v rozpočtu na poskytnutí dotací, jestliže výše částek uvedených v žádostech o poskytnutí dotace značně převýšila původně předpokládaný objem prostředků, a jaká je maximální možná míra zvýšení celkového objemu prostředků vyčleněných v rozpočtu?

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Je možné měnit podmínky dotace dle § 10c odst. 2 písm. i) zákona č. 250/2000 Sb., zvýšit celkový předpokládaný objem prostředků, a je možné měnit ostatní náležitosti programu uvedené v § 10c odst. 2 písm. a) – j) např. účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty?

POSKYTOVATEL DOTACE NEBO NFV ŽÁDOSTI NEVYHOVÍ

- ▶ Sdělí bez zbytečného odkladu žadateli, že jeho žádosti o dotaci:
 - nebylo vyhověno
 - a důvod nevyhovění žádosti

JAKÁ JE OBRANA ŽADATELE PŘI NEVYHOVĚNÍ ŽÁDOSTI O DOTACI NEBO NFV

- ▶ Rozhodnutí zastupitelstva nebo rady o neposkytnutí dotace je úkonem podle části páté zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (odmítnutím návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy)
- ▶ Proti takovému „**rozhodnutí**“ (fakticky sdělení) nepřipouští správní řád žádný opravný prostředek a je jako úkon podle správního řádu vyloučeno z dozorového zásahu Ministerstva vnitra (§ 128 odst. 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích)

NÁLEŽITOSTI SDĚLENÍ O NEVYHOVĚNÍ ŽÁDOSTI O DOTACI NEBO NFV

- ▶ Sdělení musí obsahovat důvody v takovém rozsahu, aby byla vyloučena libovůle při rozhodování o poskytování dotací a případně, aby bylo správním soudem přezkoumatelné

PŘÍKLAD Z PRAXE - NÁLEŽITOSTI SDĚLENÍ O NEVYHOVĚNÍ ŽÁDOSTI

- ▶ Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku č. j. 51 A 7/2016 ze dne 4. května 2017 uvedl, že zákon o rozpočtových pravidlech jako požadavek na toto sdělení stanoví uvedení důvodu neposkytnutí dotace
- ▶ **Takový důvod či důvody musí být uvedeny v takovém rozsahu, aby podávaly konkrétní podklad postupu žalovaného při neschválení dotace**
- ▶ *Jedině takové odůvodnění podá záruku pro to, aby byla vyloučena libovůle při rozhodování o poskytování dotací. **Jedině takové odůvodnění pak bude soudem přezkoumatelné.***
- ▶ *Krajský soud trvá na tom, aby důvody neposkytnutí dotace **byly žadateli dostatečně konkrétně a srozumitelně sděleny a aby byly opřeny o hodnotící kritéria.***

POSKYTNUTÍ DARU VERSUS DOTACE

- ▶ Určení, zda bude obec poskytovat dary nebo dotace, záleží zcela na orgánech ÚSC (rady nebo zastupitelstva), zda poskytnou veřejnoprávní dotaci s vyúčtováním nebo soukromoprávní dar
- ▶ **Základní rozdíly:**
- ▶ Dotace poskytuje prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy
- ▶ Dar na základě darovací smlouvy
- ▶ Dotace = na daný účel, povinnost vyúčtování
- ▶ Dar = pokud není uveden účel, není nutné vyúčtovat
- ▶ Zpravidla obec poskytuje dar organizacím na sociální účely například pečujícím o zdravotně postižené, Lince bezpečí, ochráncům přírody atd.

ROZDÍL V POSKYTOVÁNÍ DARU A DOTACE DLE ZÁKONA Č. 128/2000 Sb.

- ▶ **Dary se sčítají za 1 rok (do 100.000 Kč rada obce , od 100.000 Kč zastupitelstvo obce)**
- ▶ **Dotace**, tam se sčítají pouze se stejným účelem, jinak jednotlivé účely samostatně (do 250.000 Kč rada obce a nad 250.000 Kč zastupitelstvo obce), starosta obce v případě, že není zřízena rada a zastupitelstvo obce si nevyhradilo

STANOVISKO MFČR K POSKYTOVÁNÍ DARŮ

- ▶ Poskytování darů je upraveno v § 2055 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dary jsou poskytovány bez účelového určení, není však vyloučeno, aby bylo použití daru účelově podmíněno
- ▶ Podmínky pro použití daru na stanovený účel by byly upraveny podle obecných ustanovení občanského zákoníku ve smlouvě o poskytnutí daru
- ▶ Ani u daru není vyloučeno jeho vrácení, pokud obdarovaný neplní podmínky stanovené ve smlouvě o poskytnutí daru (účel)
- ▶ Povinnost vrátit dar při nesplnění stanoveného účelu použití daru nebo jiných podmínek je nutno upravit v darovací smlouvě

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- ▶ Rada obce rozhodla, že poskytne dotaci ve výši 70 000 Kč sportovnímu klubu za postoupení do celostátní ligy pozemního hokeje, i když o poskytnutí dotace klub nežádal. Starosta obce napsal sportovnímu klubu dopis, že na její účet obec poskytuje dotaci ve výši 70 000 Kč a že klub je povinen dotaci použít na daný účel
- ▶ **Je takové poskytnutí dotace v souladu s platnou právní úpravou?**

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ Jak ošetřit, že není možné generovat zisk z dotace či NFV
- ▶ Dle § 10 c), odst. 2 písm. h) a i) zákona č. 250/2000 Sb. **do programu dát ustanovení, že projekt nesmí generovat zisk, o jeho případnou výši by se poskytovatelem dotace krátila**
- ▶ Dle § 10 a) odst. 5) písm. h) do veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace nebo NFV dát ustanovení, **že projekt nesmí generovat zisk, že o jeho případnou výši by se poskytovatelem dotace krátila** a dle §10 a) odst. 5 písm. j) – povinnost vypořádání, **kde nepoužité finanční prostředky musí být vráceny**

DOTACE A NFV - ZVEŘEJŇOVACÍ POVINNOSTI

Obce mají povinnost na webových stránkách dle zákona č. 250/2000 Sb. zveřejňovat:

- ▶ Programové dotační řízení
- ▶ Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci

Obce III. typu – zveřejňují dle zákona č. 340/2015 Sb. o registru smluv

ZVEŘEJNĚNÍ DOTAČNÍHO PROGRAMU

- ▶ Obec v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. zveřejní program na poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci a to 30 dnů před počátkem lhůty pro podání žádosti a minimální doba, po kterou musí být program zveřejněn je 90 dnů

POVINNOST ZVEŘEJNĚNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍCH SMLUV U OBCÍ

- ▶ O poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci včetně dodatků v souladu s § 10 d) zákona č. 250/2000 Sb. má poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci:
- ▶ Do 30 dnů ode dne uzavření veřejnoprávní smlouvy nebo jejího dodatku a to od výše poskytnuté dotace nebo NFV **50 tis. Kč po dobu 3 let** ode dne zveřejnění na své úřední desce způsobem umožňující dálkový přístup
- ▶ **Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci do výše 50 tis. Kč se nezveřejňuje**

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD

- ▶ **Pozor:** i když došlo k navýšení finančních limitů dle zákona 128/2000 Sb. o obcích u poskytování dotací a NFV radou obce do 250.000 Kč, tak povinnost zveřejnění veřejnoprávních smluv je v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. od finančního limitu 50.000 Kč

ZVEŘEJŇOVACÍ POVINNOST V REGISTRU SMLUV

- ▶ Kraje a Obce s rozšířenou působností (III. typu)
- ▶ Mají povinnost zveřejňovat smlouvy dle zákona č. 340/2015 Sb. v registru smluv
- ▶ **Smlouvy musí být uveřejněny v registru smluv nejpozději do 30 dnů od jejich uzavření**
- ▶ Podle § 7 zákona o registru smluv platí, že **nebyla-li smlouva uveřejněna prostřednictvím registru smluv ani do tří měsíců ode dne, kdy byla uzavřena, je zrušena od počátku**
- ▶ **Pozor: Obce I. a II. Dle zákona č. 340/2015 Sb. v registru smluv nezveřejňují**

METODICKÝ POKYN MFČR

- ▶ Zveřejňování dokumentů – rozpočet, střednědobý výhled, závěrečný účet, **smlouvy o poskytnutí dotace**
- ▶ <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/legislativa-a-metodicka-podpora-uzemnich-rozpocetu/2023/zverejnovani-dokumentu--rozpocet-stredne-51364>

FORMA ZVEŘEJŇOVANÝCH DOKUMENTŮ ROZPOČTOVÉHO PROCESU A SMLUV O POSKYTNUTÍ DOTACE

- ▶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „**zákon č. 250/2000 Sb.**“) **výslovně neupravuje formu ani formát** výše uvedených dokumentů, které je územní samosprávný celek povinen zveřejňovat
- ▶ Obecně je třeba postupovat při zveřejňování těchto dokumentů v souladu nejen se zákonem č. 250/2000 Sb., ale i v souladu s ostatními právními předpisy upravujícími zveřejňování nebo zpřístupňování informací, tj. především **Listina práv a svobod, zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 340/2015 Sb., o registru smluv, zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, správní řád atd.**

ROZSAH ZVEŘEJŇOVANÝCH ÚDAJŮ

- ▶ K rozsahu zveřejňovaných údajů se vyjádřil Úřad pro ochranu osobních údajů ve svém stanovisku č. 2/2015
- ▶ Ústavně garantované právo na informace o činnosti veřejné správy a samosprávy je upraveno zejména v zákoně **o svobodném přístupu k informacím - jako obecný předpis**
- ▶ S ohledem na to, že zákon č. 250/2000 Sb. **neobsahuje žádnou speciální úpravu zveřejňování** nebo zpřístupňování informací je třeba vycházet z obecného právního předpisu, kterým je **zákon o svobodném přístupu k informacím (§ 8b)**

VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY O POSKYTNUTÍ DOTACE A NFV

- ▶ Se zveřejňují postupem podle § 10d odstavců 1 a 2 zákona č. 250/2000 Sb. V případě, že veřejnoprávní smlouva nebo její dodatek obsahuje informace, **jež nelze zpřístupnit ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů nebo dle práva Evropské unie**, zveřejní se smlouva či dodatek bez těchto údajů.
- ▶ **Údaje o fyzických osobách**, které jsou uvedeny ve veřejnoprávních smlouvách, **jsou osobními údaji**
- ▶ Ten, kdo takové zpracování provádí, v tomto případě poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci, **se dostává do postavení správce osobních údajů ve smyslu § 5 zákona č. 110/2019 Sb.**

V PŘÍPADĚ VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY O POSKYTNUTÍ DOTACE A NFV

- ▶ Se jedná o dispozici s veřejnými prostředky. V praxi mohou být uplatňována obě dotčená práva, **právo na informace o hospodaření s veřejnými prostředky a právo na ochranu soukromí a osobních údajů**
- ▶ Rozsah osobních údajů příjemce veřejných prostředků, které lze zveřejnit, je tedy vymezen v § 8b odst. 3 zák. o svobodném přístupu k informacím:
- ▶ **Poskytovatel dotace nebo NFV, může o příjemci prostředků poskytnout tyto údaje:** jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výši, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků
- ▶ Žádné další osobní údaje, které ve smlouvě o poskytnutí dotace či NFV mohou být obsaženy, nesmí poskytovatel dotace zveřejnit

SPORY Z PRÁVNÍCH POMĚRŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ DOTACE, NFV

- ▶ **V souladu s § 10 b) zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů rozhoduje podle správního řádu**
- ▶ **Ministerstvo financí**, je-li jednou ze smluvních stran kraj, hlavní město Praha, svazek obcí, jehož členem je hlavní město Praha
- ▶ **Krajský úřad v přenesené působnosti**, je-li smluvní stranou obec nebo svazek obcí, jehož členem není hlavní město Praha, v jehož správním obvodu se obec nachází nebo v jehož správním obvodu má svazek obcí sídlo
- ▶ **Magistrát hlavního města Prahy** v přenesené působnosti, je-li jednou ze smluvních stran městská část hlavního města Prahy
- ▶ **Proti rozhodnutí o sporu z právních poměrů při poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci nelze podat odvolání ani rozklad**

PŘÍKLAD Z PRAXE

▶ Příklady sporů z právních poměrů

- ▶ Jedná se o případy, kdy je již uzavřená veřejnoprávní smlouva a vznikají spory již z uzavřené smlouvy. **O spor z veřejnoprávní smlouvy se jedná do doby, kdy bude poskytnuta dotace, naopak o porušení rozpočtové kázně se jedná tehdy, pokud bude krácena již vyplacená dotace nebo její část**
- ▶ Řízení se vede podle § 141 správního řádu. Rozhodnutí o sporu z veřejnoprávní smlouvy je stejně tak jako platební výměr exekučním titulem
- ▶ Návrh na řešení sporu z veřejnoprávní smlouvy s peněžitým plněním podléhá správnímu poplatku podle položky 25a sazebníku správních poplatků upraveného v zákoně o správních poplatcích, a to částkou **1000 Kč do hodnoty sporu 20 000 Kč včetně**, resp. 5 % z hodnoty sporu, pokud ta přesahuje částku 20 000 Kč nejvýše 1.000.000 Kč. Náhrada nákladů řízení se poté řídí zásadou úspěšnosti

OTÁZKY A ODPOVĚDI

- ▶ V souladu s jakým zákonem obec poskytuje dotace a NFV a dle jakého zákona může dotace a NFV přijímat?
- ▶ Definujte, co je dotace a NFV dle zákona č. 218/2000 Sb. a 250/2000 Sb.
- ▶ Na základě jakého dokumentu a prostřednictvím jakého dokumentu uděluje obec dotaci dle zákona č. 250/2000 Sb.?
- ▶ Jaké druhy dotací může obec dle zákona č. 250/2000 Sb. poskytovat?
- ▶ Které orgány obce rozhodují o poskytnutí dotace a v souladu s jakými zákony?
- ▶ Jaká je zveřejňovací povinnost ÚSC při poskytování dotací?
- ▶ Prověř na webových stránkách vaší obce nebo v registru smluv dodržení zveřejňovací povinnosti při udělení dotací nebo NFV

IV.

PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ ZE STRANY OBCÍ

DLE ZÁKONA

218/2000 Sb. a 250/2000 Sb.

PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

- ▶ Ve vztahu k hospodaření územních samosprávných celků rozlišujeme porušení rozpočtové kázně upravené:
 - ▶ **Zákonem č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech
 - ▶ **Zákonem č. 250/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- ▶ Rozdíl je v poskytnutí finančních prostředků z odlišných rozpočtů, ale rovněž v **konstatování porušení rozpočtové kázně rozdílnými orgány**

PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

- ▶ Jedná se o neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků dle zákona č. **218/2000 Sb.** o rozpočtových pravidlech ze státního rozpočtu, státního fondu nebo Národního fondu příjemci územními samosprávnými celky, zda došlo k porušení rozpočtové kázně **rozhoduje finanční úřad**
- ▶ U peněžních prostředků poskytnutých dle zákona **250/2000 Sb.** z rozpočtu územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy, svazku obcí, zda došlo k porušení rozpočtové kázně je **kompetentní rozhodnout správce daně**

NEOPRÁVNĚNÉ POUŽITÍ A ZADRŽENÍ PROSTŘEDKŮ

Neoprávněné použití prostředků, při jejichž použití byla porušena povinnost:

- ▶ Stanovená právním předpisem
- ▶ Použitelným předpisem EU
- ▶ Smlouvou nebo rozhodnutím o poskytnutí prostředků
- ▶ Porušení účelu použití prostředků

Zadržení peněžních prostředků

- ▶ Nespotřebované prostředky nebyly vráceny

SANKCE ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ DLE ZÁKONA č. 218/2000 Sb.

- ▶ **Odvod** za porušení rozpočtové kázně
- ▶ Případně **penále** za prodlení s odvodem
- ▶ Správu odvodů a penále vykonávají finanční úřady. Postupují dle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu
- ▶ Prostředky odvedeny do rozpočtu poskytovatele v případě ÚSC prostřednictvím FÚ
- ▶ **Odvod** za porušení rozpočtové kázně se neuloží jestliže výše v souhrnu za všechna porušení k jedné dotaci **nepřesáhne 1.000 Kč**
- ▶ **Penále** se nevyměří, pokud v jednotlivých případech nepřesáhne **500 Kč**

STANOVENÍ ODVODU A PENÁLE ÚSC DLE ZÁKONA 218/2000 Sb.

- ▶ **Výše odvodu** například pevná částka uvedená v rozhodnutí, nebo % stanoví FÚ z poskytnuté dotace
- ▶ **Příklad:** méně závažné porušení 5% z dotace nebo závažné porušení až **ve výši celkové částky dotace**
- ▶ Za prodlení s odvodem je porušitel povinen zaplatit penále ve výši **0,4 promile** z částky odvodu za každý den prodlení
- ▶ **Odvedená částka nemůže být vyšší než částka vyplacená ke dni porušení rozpočtové kázně**
- ▶ GFŘ může odvod nebo penále částečně nebo zcela prominout na základě žádosti podané do 1 roku ode dne nabytí právní moci platebního výměru

SANKCE ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ DLE ZÁKONA č. 250/2000 Sb.

- ▶ **Odvod za porušení rozpočtové kázně** – vyměřuje rozhodnutím – platebním výměrem dle daňového řádu, dle závažného porušení odpovídá odvod 100% poskytnutých prostředků, nižší odvod v případě méně závažného porušení (situace porušení vymezena ve smlouvě včetně sankce), neuloží se když **nepřesáhne odvod 1.000 Kč**
- ▶ Při stanovení výše odvodu přihlédne příslušný orgán vzhledem k závažnosti porušení a jeho vlivu na dodržení účelu dotace
- ▶ **Případně penále za prodlení s odvodem, 0,4 promile** z částky odvodu za každý den prodlení, **nejvýše do tohoto odvodu**, penále se neuloží, když v jednotlivých případech **nepřesáhne 1.000 Kč**
- ▶ Sankce směřují do rozpočtu, ze kterého byly prostředky poskytnuty

SPRÁVA ODVODŮ A PENÁLE PODLE DAŇOVÉHO ŘÁDU

- ▶ Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále zahrnuje **celé daňové řízení**, kdy správce daně **ověřuje výsledky kontroly**, shromažďuje, a případně doplňuje ve spisu **důkazní prostředky** (§ 93 daňového řádu)
- ▶ Poté, kdy správce daně na základě důkazních prostředků dojde k závěru, že došlo k porušení rozpočtové kázně, **vydá platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně a následně i platební výměr na penále**
- ▶ Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále zahrnuje **všechny úkony podle daňového řádu**, které lze v souvislosti s vydaným platebním výměrem učinit (např. daňová kontrola, odvolání, přezkum, obnova řízení, posečkání a úhrada odvodu ve splátkách)

ROZHODNUTÍ O ULOŽENÍ ODVODU A PENÁLE ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

O uložení odvodu nebo penále rozhoduje správce daně:

- ▶ **U obce** - obecní úřad
- ▶ **U městské části hl. města** – úřad městské části hl. města Prahy
- ▶ **U hl. města Prahy** - Magistrát hl. města Prahy
- ▶ **U kraje** - krajský úřad
- ▶ **U SO** – orgán určený stanovami

PŘEZKOUMÁVAJÍCÍ A ODVOLACÍ ORGÁNY

Rozhodnutí přezkoumává v řízení o odvolání správní orgán v přenesené působnosti:

- ▶ Rozhodnutí obecního úřadu krajský úřad podle zvláštního právního předpisu
- ▶ Rozhodnutí městské části hlavního města Prahy - Magistrát hlavního města Prahy
- ▶ Rozhodnutí hlavního města Prahy - Magistrát hlavního města Prahy a rozhodnutí krajského úřadu - Ministerstvo financí

ROZHODNUTÍ O PROMINUTÍ NEBO ČÁSTEČNÉM PROMINUTÍ ODVODU, PENÁLE

- ▶ **Prominutí nebo částečné prominutí** povinnosti odvodu a penále může z důvodů hodných zvláštního zřetele povolit orgán, který o poskytnutí peněžních prostředků rozhodl, **tj. rada (starosta) nebo zastupitelstvo obce v samostatné působnosti**
- ▶ Orgán příslušný k poskytnutí dotace i k rozhodnutí o prominutí odvodu nebo penále **rozhoduje v samostatné působnosti** mimo daňové řízení
- ▶ O **prominutí** odvodu nebo penále **nerozhoduje správce daně** v daňovém řízení

JAK ELIMINOVAT RIZIKA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ ZE STRANY PŘÍJEMCE – ÚSC

- ▶ **Splní podmínky** stanovené v příslušném rozhodnutí či smlouvě o poskytnutí dotace nebo NFV
- ▶ **Dodrží účel**, na který byla dotace či NFV poskytnuta
- ▶ **Vymezí finanční prostředky** do rozpočtu na **spolufinancování** projektu nebo předfinancování
- ▶ Když příjemce zjistí, že se podmínky dotace nedají dodržet, je vždy nutné požádat dotační orgán o změnu rozhodnutí
- ▶ V průběhu realizace projektu musí žadatel informovat nadřízený orgán v souladu s podmínkami dotace a po ukončení projektu předloží ve stanovené lhůtě závěrečné vyhodnocení projektu
- ▶ V případě nevyčerpání dotace nebo NFV musí nevyužité finanční prostředky vrátit

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ **Může zastupitelstvo rozhodnout o prominutí odvodu nebo penále s podmínkou (např. že promine penále, pokud bude odvod uhrazen do určitého termínu)?**
- ▶ Rozpočtová pravidla územních rozpočtů tuto problematiku neupravují. Orgán příslušný k poskytnutí dotace i k rozhodnutí o prominutí odvodu nebo penále však **rozhoduje v samostatné působnosti**. Nelze tedy vyloučit, že si pro prominutí penále stanoví podmínku, **že penále bude prominuto, pokud odvod bude porušitelem rozpočtové kázně uhrazen do určitého termínu**
- ▶ Tento orgán ve všech obdobných případech, kdy rozhoduje o prominutí odvodu nebo penále musí postupovat stejně, aby dodržel podmínku rovného zacházení s daňovými subjekty

PŘÍKLAD Z PRAXE

- ▶ O prominutí nebo částečném prominutí porušení rozpočtové kázně rozhoduje poskytovatel – rada nebo zastupitelstvo obce „usnesením“ a v případě starosty obce „opatřením“

METODICKÉ STANOVISKO MFČR

- ▶ Ministerstvo financí doporučuje, aby z důvodu právní jistoty jak příjemce, tak i poskytovatele dotace, rozhodoval příslušný orgán obce o žádosti o prominutí odvodu **teprve po nabytí právní moci platebního výměru**, jelikož v případě podání odvolání, nelze předjímat výsledek odvolacího řízení

PŘÍKLADY PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

- ▶ Vynaložení prostředků v rozporu s účelem poskytnuté dotace
- ▶ Nesplnění parametrů (závazných ukazatelů) projektu
- ▶ Neposkytnutí nebo pozdní předložení monitorovací zprávy, závěrečného vyhodnocení nebo finančního vypořádání dotace
- ▶ Nedodržení procentního poměru mezi poskytnutými dotačními prostředky a vlastním podílem spolufinancování
- ▶ Pozdní splnění stanovených povinností: nedodržení termínu realizace projektu
- ▶ Porušení pravidel publicity
- ▶ Porušení pravidel stanovených poskytovatelem při zadávání veřejných zakázek

OTÁZKY A ODPOVĚDI

- ▶ V jakých případech se jedná o porušení rozpočtové kázně v případě dotací a NFV?
- ▶ Jaké sankce je možno udělit za porušení rozpočtové kázně v případě dotací a NFV?
- ▶ Které orgány rozhodují o porušení rozpočtové kázně v případě dotací a NFV dle zákona č. 250/2000 Sb. a 218/2000 Sb.?
- ▶ Které orgány rozhodují o případném prominutí či odpuštění odvodu a penále v případě dotací a NFV dle zákona č. 250/2000 Sb. a 218/2000 Sb.? ?

V.

PŘESTUPKY DLE ZÁKONA Č. 250/2000 Sb.

PŘESTUPEK

- ▶ Je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem (nejedná se o trestný čin)
- ▶ Za přestupek je možné uložit správní trest (například pokutu)

PŘESTUPKY DLE ZÁKONA Č. 250/2000 Sb.

§ 22a) a 22 b) zákona č. 250/2000 Sb. definuje zejména:

- ▶ V kterých případech se subjekt dopustí přestupku
- ▶ Který správní orgán rozhoduje o přestupku
- ▶ Pokuty za spáchání přestupku

ÚSC SE DOPUSTÍ PŘESTUPKU TÍM, ŽE V ROZPORU S § 22 a) ZÁKONA č. 250/2000 Sb.

- ▶ Dle § 2 odst. 1 nezpracuje střednědobý výhled
- ▶ Dle § 10 c) odst. 1 nezveřejní dotační program
- ▶ V rozporu s § 10 d) odst. 1 a 2 nezveřejní veřejnoprávní smlouva o dotaci
- ▶ Zpracuje rozpočet v rozporu s § 12 odst. 1 ne dle platné rozpočtové skladby
- ▶ Dle § 13 odst. 1 a 2 nehospodaří podle rozpočtového provizoria
- ▶ Dle § 14 neprovede rozpis schváleného rozpočtu
- ▶ Dle § 15 odst. 1 nevykonává kontrolu svého hospodaření
- ▶ Dle § 16 odst. 2 a 4 neprovede změny schváleného rozpočtu
- ▶ Dle § 17 odst. 4 nezajistí přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok

ÚSC SE DOPUSTÍ PŘESTUPKU TÍM, ŽE V ROZPORU S § 22 a) ZÁKONA č. 250/2000 Sb.

- ▶ § 3 odst. 3 nezveřejní návrh střednědobého výhledu rozpočtu
- ▶ § 3 odst. 4 nezveřejní střednědobý výhled rozpočtu
- ▶ § 11 odst. 2 zpracuje a schválí rozpočet (neobsahuje účelově určené fin. na spolufinancování projektu z EU)
- ▶ § 11 odst. 3 nezveřejní návrh rozpočtu
- ▶ § 11 odst. 4 nezveřejní rozpočet
- ▶ § 13 odst. 6 nezveřejní pravidla rozpočtového provizoria
- ▶ § 16 odst. 5 nezveřejní rozpočtová opatření
- ▶ § 17 odst. 6 nezveřejní návrh závěrečného účtu
- ▶ § 17 odst. 8 nezveřejní závěrečný účet

SVAZEK OBCÍ SE DOPUSTÍ PŘESTUPKU TÍM, ŽE V ROZPORU

- ▶ **s § 39 ZÁKONA č. 250/2000 Sb. odst. 3**
- ▶ zpracuje a schválí rozpočet (neobsahuje účelově určené fin. na spolufinancování projektu z EU)
- ▶ odst. 4 nezveřejní návrh střednědobého výhledu rozpočtu
- ▶ odst. 5 nezveřejní střednědobý výhled rozpočtu
- ▶ odst. 6 nezveřejní návrh rozpočtu
- ▶ odst. 7 nezveřejní rozpočet
- ▶ odst. 9 nezveřejní návrh závěrečného účtu
- ▶ odst. 10 nezveřejní závěrečný účet
- ▶ **§ 13 odst. 7 nezveřejní pravidla rozpočtového provizoria**
- ▶ **§ 16 odst. 5 nezveřejní rozpočtové opatření**

KRITÉRIA PRO STANOVENÍ VÝŠE POKUT ZA PŘESTUPKY

§ 22 a) odst. 1 – 4 zákona č. 250/2000 Sb.

▶ Lze uložit pokutu až do výše 1 mil. Kč

Při stanovení výše pokuty se přihlédne:

- ▶ K závažnosti přestupku
- ▶ Způsobu spáchání přestupku
- ▶ Následkům přestupku
- ▶ Okolnostem spáchání přestupku

PROJEDNÁNÍ, SPRÁVA A VYMÁHÁNÍ PŘESTUPKŮ

Přestupky dle zákona 250/2000 Sb. § 22 b) jsou projednávány v přenesené působnosti:

- ▶ **od 1. 7. 2025** došlo ke změně zákona č. 250/2000 Sb. a vypuštění odst. 3 v § 22 b) ve znění „**Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil**“ v důsledku přijetí změny zákona č. 500/2004 Sb. (zákon č. 218/2025 Sb.)
- ▶ Podle ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správu placení peněžitého plnění, které uložil orgán ÚSC, vykonává obecní úřad (OÚ) nebo krajský úřad (KÚ) tohoto ÚSC
- ▶ **Na žádost tohoto OÚ nebo KÚ vykonává správu placení tohoto peněžitého plnění nebo jej vymáhá obecný správce daně (celní úřad)**

PŘÍSLUŠNOST K PROJEDNÁVÁNÍ PŘESTUPKŮ DLE ZÁKONA č. 250/2000 Sb.

Krajské úřady

- Přestupky, kterých se dopustila obec, svazek obcí, hl. m. Praha není členem

Magistrát hl. m. Prahy

- Přestupky, kterých se dopustila některá z městských částí hlavního města Prahy

Ministerstvo financí

- Přestupky, kterých se dopustil kraj, hl. m. Praha nebo svazek obcí, kde členem je hl. m. Praha

NA NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ

ÚSC v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb.:

- ▶ nezpracuje střednědobý výhled rozpočtu
- ▶ nezveřejní návrh střednědobého výhledu rozpočtu
- ▶ nezveřejní schválený střednědobý výhled rozpočtu
- ▶ zpracuje rozpočet ne v třídění podle platné rozpočtové skladby
- ▶ po schválení rozpočtu neprovede neprodleně rozpis rozpočtu dle platné rozpočtové skladby včetně sdělení závazných ukazatelů subjektům, které se jimi řídí
- ▶ podílí se na programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie a do rozpočtu na příslušný kalendářní rok nevyčlení objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie
- ▶ nezveřejní návrh rozpočtu ; nezveřejní schválený rozpočet

UPOZORNĚNÍ NA NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ

ÚSC v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb.:

- ▶ nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria
- ▶ nezveřejní pravidla rozpočtového provizoria
- ▶ **Nezveřejnění veřejnoprávní smlouvu**
- ▶ **Nezveřejní dotační program**
- ▶ neprovede změny schváleného rozpočtu
- ▶ nezveřejní rozpočtová opatření
- ▶ ÚSC nevykonává kontrolu svého hospodaření podle zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě
- ▶ nezveřejní návrh závěrečného účtu
- ▶ nezveřejní závěrečný účet

OTÁZKY A ODPOVĚDI

- ▶ Shrňte v jakých případech a kdy dojde k porušení zákona č. 250/2000 Sb. a obec se tak dopustí přestupku dle tohoto zákona?
- ▶ Jakého porušení zákona č. 250/2000 Sb. u dotací a návratných finančních výpomocí se dopustí obec přestupku?

VI.

ZÁVĚR, DISKUZE, VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ,
ODPOVĚDI NA DOTAZY

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- ▶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- ▶ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- ▶ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
- ▶ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
- ▶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- ▶ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní
- ▶ Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě
- ▶ Zákon č. 280/2009 Sb. daňový řád
- ▶ Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník
- ▶ Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole
- ▶ Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole
- ▶ Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád
- ▶

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Odborná literatura

- ▶ Miroslava Vojtíšková, Petr Kuš: Finanční hospodaření územní samosprávy, Institut pro veřejnou správu Praha, 2020
- ▶ M. Vojtíšková, Praktický průvodce a rádce úředníka - Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání, Ministerstvo vnitra ČR, Praha 2019
- ▶ Helena Peterová, Petr Kuš: Finanční hospodaření územní samosprávy (cvičebnice) Institut pro veřejnou správu Praha, 2017
- ▶ M. Vojtíšková, Příručka – Rozpočtové hospodaření a majetek obcí pro zastupitele obcí 2019 –MVČR

Ministerstva financí, zprávy pro obce a kraje:

<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/zpravy-mf-pro-obce-a-kraje>

Ministerstvo vnitra, stanoviska a další dokumenty

- ▶ www.mvcr.cz/odk
- ▶ Codexis – právní program
- ▶ Právní poradna KVB